

Klimaregnskap

Denne rapporten gir en detaljert oversikt over Mestas utslippskilder og tilhørende klimagassutslipp for perioden 1. januar 2023 – 31. desember 2023. Utslippene kvantifiseres og kategoriseres i tråd med Greenhouse Gas (GHG) protokollen, som er den mest anvendte metoden verden over for rapportering av klimagasser.

Mesta har tidligere beregnet årlige klimagassutslipp basert på tilgjengelig data knyttet til selskapets forbruk av fossilt drivstoff, elektrisitet, tjenestereiser og avfallsvolumer. I år benytter vi en ny tilnærming, som øker omfanget av rapporteringen betraktelig. Vi har brukt et verktøy som baseres på innkjøpsdata og beregner utslipp fra hver krone Mesta har brukt hvert år. Utslippene beregnes altså fra de økonomiske transaksjonene (transaksjonsbasert). Systemet benytter utslippsfaktorer fra kvalitetssikrede kilder og leverandører knyttes til sektorer basert på registrerte næringskoder. Der Mesta har tilgjengelig data på volumer, for eksempel antall liter diesel kjøpt fra en bestemt leverandør, benyttes denne for beregning av

utslipp (aktivitetsbasert) og erstatter den transaksjonsbaserte beregningen gjort i systemet.

For å ha sammenlignbare tall fra tidligere perioder, er utslippene fra 2021 og 2022 beregnet på nytt ved hjelp av samme verktøy og metodikk.

Klimaregnskapet omfatter alle utslipp på Mesta konsernnivå, inkludert datterselskapene Mesta Eiendom AS og RIAS AS. RIAS er ikke inkludert i beregningene for 2021, men utgjør en svært liten del av Mestas totale utslipp (2,3 % i 2023). Mesta har valgt en operativ tilnærming til beregningen av utslipp, som innebærer at klimaregnskapet inkluderer utslippskilder som Mesta fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier.

Klimagassregnskapet gir oss muligheten til å identifisere vesentlige utslippskilder slik at vi kan igangsette tiltak for å redusere utslippene. Vi jobber med å bryte ned utslippene per forretningsområde og potensielt helt ned på prosjektnivå. Dette vil gjøre det mulig å identifisere spissede tiltak for å kutte utslipp. Denne årlige rapporten gjør det mulig for Mesta å måle utslippene over tid og dermed styre framgangen.

Den ny kranbilen fra Volvo er bygget med kran som er elektrisk drevet av et hydraulikkaggregat. Det betyr i praksis at dieselmotoren kun brukes når kranbilen kjører til kaiområdet. Når kranen skal brukes, kobles den til strøm via en industrikontakt. Det gir både stille og utslippsfritt kaiarbeid.

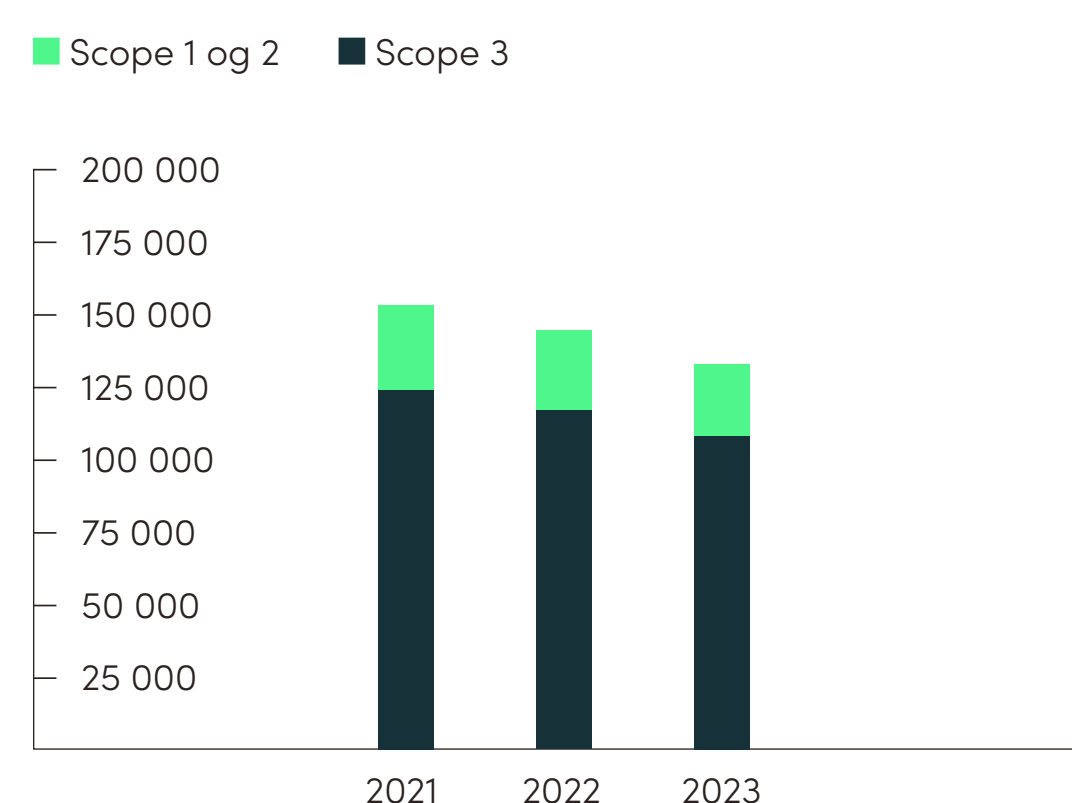
2023 Klimaregnskap

Utslippskategori	2021	2022	2023	% endring fra forrige år	% andel av totale utslipp
Scope 1 – Direkte utslipp	28 917	27 236	24 387	- 10,5	18,4
Drivstoff kjøretøy	26 784	25 895	23 842	-7,9	18
Stasjonær forbrenning	1 535	524	45	-91,4	-
Gass	598	817	500	-38,8	0,4
Scope 2 – Indirekte utslipp fra innkjøpt elektrisitet	105	158	141	-10,8	0,1
Elektrisitet, lokasjonsbasert	105	158	141	-10,8	0,1
Scope 3 – Andre direkte utslipp	123 901	116 947	108 043	-7,6	81,5
Kjøpte varer og tjenester	92 640	85 352	78 207	-8,4	59,0
Anleggsmidler	2 826	2 326	1 480	-36,4	1,1
Utslipp relater til energiproduksjon	7 543	6 391	5 872	-8,1	4,4
Kjøpt transport og distribusjon	12 652	13 510	14 501	+7,3	10,9
Avfallshåndtering	2 929	2 830	1 118	-60,5	0,8
Tjenestereiser	1 414	1 562	1 371	-12,2	1,0
Leie og leasing av kjøretøy og maskiner	3 897	4 976	5 425	+9,0	4,1
Nedstrøms transport og distribusjon			68	-	0,1
Totale utslipp Scope 1, 2 og 3	152 923	144 341	132 571	-8,2	100,0

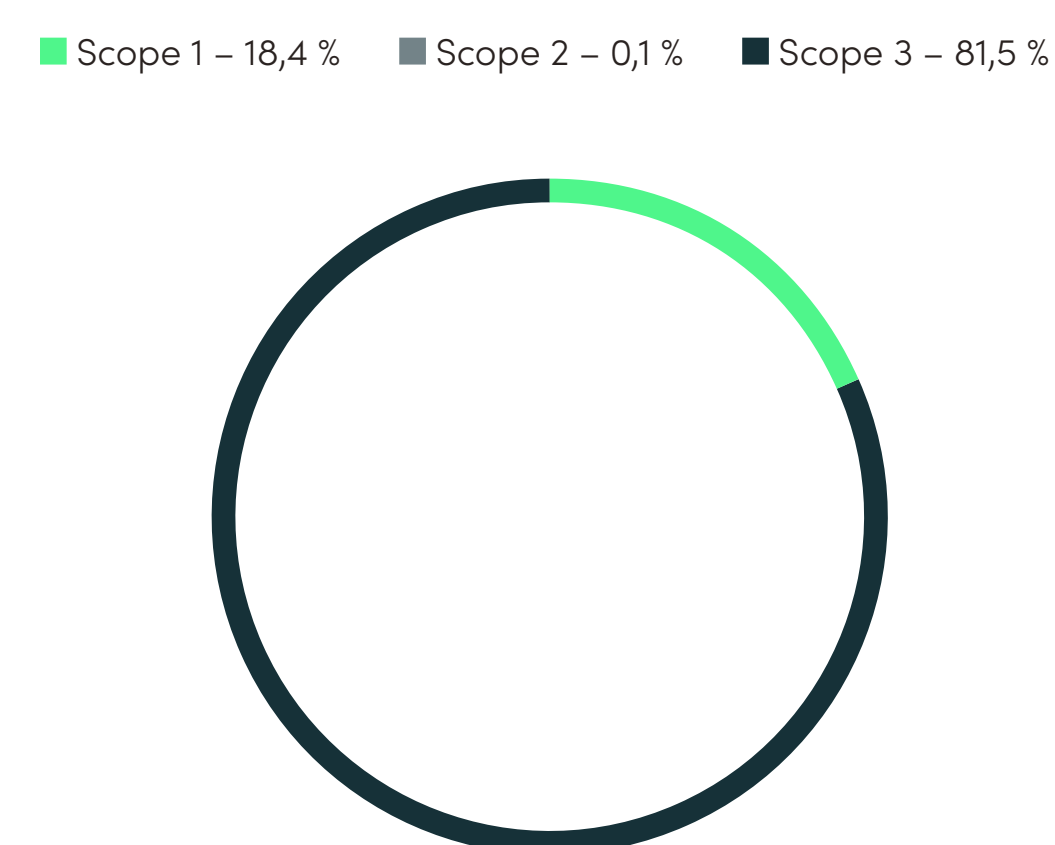
Utslipp i tCO₂e – markedsbasert

Kategori	2022	2023	Andel av totale utslipp i 2023
Elektrisitet	3 957	3 634	2,7 %
Total Scope 2	3 957	3 634	2,7 %
Total Scope 3	116 946	108 043	79,4 %
Total Scope 1, 2 og 3	148 139	136 064	100 %

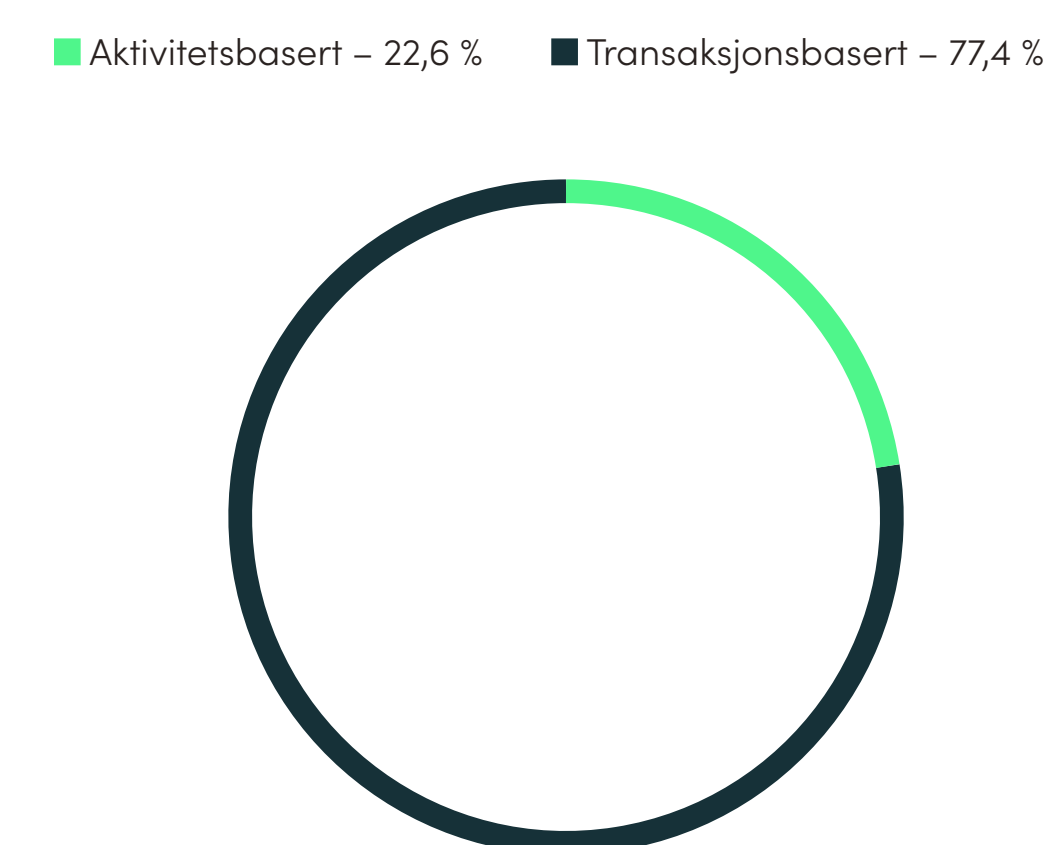
Totale utslipp i tonn CO₂-ekvivalenter

Totale utslipp for 2023

Utslipp – aktivitetsbasert vs. transaksjonsbasert

ÅRLIGE MARKEDSBASERTE UTSLIPP

I klimaregnskapet over har Mesta benyttet en lokasjonsbasert metode for beregning av utslipp fra elektrisitet vi har kjøpt. Det betyr at vi har benyttet en utslippsfaktor for faktiske utslipp knyttet til strømproduksjon i Norge (faktor fra NVE).

Det kreves at man også rapporterer utslipp beregnet med en markedsbasert metode. Det betyr at man tar hensyn til eventuelle kjøp av opprinnelsesgarantier eller fornybarsertifikater. Mesta har ikke kjøpt

opprinnelsesgarantier i 2022 eller 2023. For selskaper som ikke kompenserer sine utslipp ved bruk av denne typen instrumenter, vil utslippsfaktoren som benyttes gjenspeile de gjenværende utslippene i strømnettet etter at fornybarandelen som er solgt er trukket fra, ofte referert til som «residual mix». Denne er vanligvis mye høyere enn den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren. Dette resulterer dermed i høyere utslipp. I og med at Mestas utslipp fra innkjøpt elektrisitet utgjør en forsvinnende liten del av de totale utslippene, utgjør markedsbaserte utslipp ingen stor endring.

KLIMAREGNSKAPET 2023

Mesta hadde totale klimagassutslipp på 132 570 tonn CO₂e i 2023. Dette er en reduksjon på 8,15 % fra 2022. Over 80 % av utslippene er indirekte utslipp, der den største delen knyttes til innkjøpte varer og tjenester fra våre underleverandører. 18 % er direkte utslipp fra forbrenning av fossilt drivstoff i kjøretøy og maskiner vi opererer selv.

Totalt er 22,6 % av utslippene basert på aktivitetsdata, mens 77,4% er transaksjonsbaserte, som betyr at de er

beregnet basert på innkjøpsvolumer hos hver enkelt leverandør. Vi vil jobbe målrettet framover med de største leverandørene for å få mer data på innkjøpte volumer slik at vi kan øke andelen aktivitetsbaserte utslipp.

SCOPE 1

Mesta har en betydelig kjøretøy- og maskinpark som bruker fossilt drivstoff. Omstillingen til elektrisitet og andre fornybare drivstoff har startet og vil øke i omfang i årene framover ettersom teknologien utvikles og infrastruktur for lading og fylling utbygges.

Mesta har tilgang til faktisk forbruksdata hos de store drivstoffleverandørene og 81 % av de totale Scope 1 utslippene er derfor basert på faktiske volumer, mens 19 % er estimert fra økonomiske transaksjoner.

Utslippene har vist en nedadgående trend i perioden 2021–2023 og sank med 10,5 % fra 2022 til 2023. Dette skyldes i hovedsak:

- Mestas hadde i 2021 over 1000 varebiler som sto for over 20 % av drivstoffutslippene. Vi har hatt KPler knyttet til andel nyanskaffede elektriske varebiler siden 2021 og har økt andelen år for år. I 2021 var andelen 17 %, i 2022 50 % og i 2023 75 % elektriske varebiler. Dette begynner å gjøre utslag på mengden fossilt drivstoff som brukes.
- Mesta har de siste årene hatt fokus på å redusere tomgangskjøring og fremme økonomisk kjøreadferd. Vi har implementert flåtestyringssystemet Linx som henter data direkte fra kjøretøyene og som viser sjåførene en sjåførscore som består av tomgangskjøring, utrulling, hastighet og oppbremsing. Her ser vi en stadig forbedring, som er med på å redusere drivstofforbruk og utslipp.

- Noen av utslippsfaktorene for fossilt drivstoff er lavere i 2023 enn i 2022 på grunn av økt innblanding av biodrivstoff. Vi benytter anerkjente utslippsfaktorer fra DEFRA (Department for Environment, Food & Rural Affairs i Storbritannia), men vil arbeide for å finne faktorer som best mulig representerer norske forhold framover.

SCOPE 2

Mesta har en hovedleverandør av elektrisitet til alle selskapets kontorer og rigger. 97 % av Scope 2 utslippene er basert på målt strømforbruk – kun 3 % er beregnet fra økonomiske transaksjoner.

Forbruket av elektrisitet sank med 10,8 % fra 2022–2023.

Omstillingen av kjøretøyparken gjør at vi forventer å øke forbruket av elektrisitet til lading i årene framover. Vi har ikke god nok data på dagens ladeforbruk. Det vil vi jobbe med å forbedre i løpet av 2024.

SCOPE 3

Scope 3 utslippene utgjør over 80 % av Mestas totale utslipp og den aller største underkategorien er innkjøp

av tjenester fra våre underleverandører. I overkant av 9 % av Scope 3 utslippene er basert på tilgjengelig aktivitetsdata. Vi har primært data på salt, tjenestereiser, avfallsfraksjoner og transport av avfall. I samarbeid med leverandørene jobber vi med å tilgjengeliggjøre mer data på både mengder kjøpte varer og utslipp knyttet til hver enkelt råvare eller tjeneste i form av EPDer (environmental product declaration). På den måten skal andelen utslipp som beregnes fra aktivitetsdata øke fra år til år. I 2023 ble over 90 % av Scope 3 utslippene beregnet basert på økonomiske transaksjoner.

Scope 3 utslippene sank med 8% fra 2022 til 2023. De største endringene er følgende:

- En analyse av innkjøp i 2022 og 2023 viser at Mesta i 2022 kjøpte varer til lager i større omfang enn vanlig. Post Covid opplevde vi en krevende leverings-situasjon og for å sikre leveranser valgte vi å kjøpe større mengder produkter og bygge opp lagerbeholdningen. Dette gjaldt blant annet stålprodukter, som er forbundet med store utslipp. I og med at utslippene beregnes fra økonomiske transaksjoner,

oppstår utslippene når materialene blir innkjøpt, og ikke når de blir brukt. Dette bidro kraftig til utslippsreduksjonen fra 2022–2023.

- Utslipp fra avfallshåndtering er mer enn halvert, men disse utslippene er allikevel sterkt overrapportert. Utslippene inkluderer alt avfall Mesta leverer til avfallsmottak. Av dette er det aller meste avfall Mesta samler inn på vegne av kundene. Det er altså ikke avfall Mesta selv genererer i egen drift, men en av tjenestene Mesta utfører. Dette kan gi store utslag fra år til år, da Mesta enkelte år har prosjekter der selve oppdraget er å samle inn avfall langs f.eks. jernbanelinjer. Vi vil forsøke å finne bedre data-grunnlag for å begrense rapporteringen til eget avfall framover.
- Utslipp fra tjenestereiser har sunket med 12 %. Utslippene inkluderer reiser med fly, tog, buss og bil, samt hotellovernattinger. Det er primært flyreisene som har bidratt til reduserte utslipp.

Utslippene har vist en nedadgående trend i perioden 2021–2023 og sank med 10,5 % fra 2022 til 2023.

Årlige nøkkeltall og klimaindikatorer

Kategori	2021	2022	2023	% endring fra forrige år
Total tCO ₂ e (Scope1+2+3)/årsverk	91,4	81,3	76,6	-5,7 %
Total tCO ₂ e (Scope1+2+3)/MNOK omsetning	28,6	24,6	20,1	-18,2 %
Årsverk	1 674	1 776	1 730	-2,6 %
Omsetning (MNOK)	5 346	5 873	6 597	+12,3 %

ÅRLIGE NØKKELINDIKATORER

Omsetningen i Mesta økte med 12,3 % i 2023. Samtidig sank de totale klimagassutslippene med 8,2 %. Dette gir en positiv utvikling i nøkkeindikatoren for utslipp per omsatt MNOK.

Antall årsverk har vært relativt stabilt og utslipp per årsverk har derfor også falt.

METODIKK

Dette klimaregnskapet er utarbeidet i samsvar med standarden for rapportering av klimagasser fra Greenhouse Gas protokollen (GHG Protocol), Corporate Accounting and Reporting Standard, samt tilhørende oppdateringer og retningslinjer. GHG

protokollen er et samarbeid mellom World Resource Institute (WRI) og World Business for Sustainable Development (WBCSD) som gir standarder, veiledning, verktøy og opplæring for bedrifter og myndigheter for å måle og håndtere klimagassutslipp.

Klimaregnskapet er basert på en operasjonell kontroll tilnærming, som innebærer at det inkluderer utslippskilder som Mesta fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier.

GHG protokollen inkluderer rapportering av de syv klimagassene som omfattes av Kyoto-protokollen – karbondioksid (CO₂), metan (CH₄), lystgass (N₂O), hydrofluorkarboner (HFK), perfluorkarboner (PFK) og

svovelheksafluorid (SF₆). Utslippene av hver klimagass beregnes separat og konverteres deretter til CO₂-ekvivalenter basert på deres globale oppvarmingspotensial.

I tråd med GHG protokollen deles klimagassutslippene, beregnet i CO₂-ekvivalenter, inn i tre scopes, der det er obligatorisk å rapportere på Scope 1 & 2. Selskaper oppfordres også til å rapportere på Scope 3, men det er frivillig.

Scope 1: Direkte klimagassutslipp fra kilder som eies eller kontrolleres av selskapet. Disse kildene er kategorisert i fire grupper: mobil forbrenning (f.eks. bedriftens kjøretøy), stasjonær forbrenning (f.eks. ovnsoppvarming av anlegg), prosessutslipp (f.eks. utslipp fra kjemisk produksjon) og flyktige utslipp (f.eks. lekkasje av kjølemedium).

Scope 2: Indirekte klimagassutslipp fra produksjonen av kjøpt elektrisitet som forbrukes av selskapet. Protokollen krever at Scope 2-utslipp må rapporteres på to måter: med en lokasjonsbasert metode og en markedsbasertmetode.

Lokasjonsbasert metode gjenspeiler gjennomsnittlig utslippsintensitet fra strømnettet der energiforbruket skjer, som vanligvis er en blanding av fornybar og ikke-fornybar energi. Den henter utslippsfaktorer hovedsakelig fra gjennomsnittet av nettene for definerte geografiske områder, eksempelvis et land.

Den markedsbaserte metoden tar hensyn til eventuelle kjøp av opprinnelsesgarantier eller fornybarsertifikater. Instrumentene brukes for å dokumentere kjøp av elektrisitet fra kun fornybare kilder. For selskaper som ikke kompenserer sine utslipp ved bruk av denne typen instrumenter, vil utslippsfaktoren som benyttes gjenspeile de gjenværende utslippene i strømnettet etter at fornybarandelen som er solgt er trukket fra, ofte referert til som «residual mix». Denne er vanligvis mye høyere enn den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren.

Scope 3: Andre indirekte klimagassutslipp som oppstår oppstrøms og nedstrøms av selskapets aktiviteter. Disse utslippene oppstår som en konsekvens av selskapets aktiviteter, men stammer fra kilder som ikke eies eller kontrolleres av selskapet. Scope 3-utslipp er delt inn i 15 kategorier.

Data som brukes til å beregne utslipp kan enten være primære data i form av aktivitetsdata som selskapet henter selv eller leverandørspesifikke aktivitetsdata som hentes fra leverandører. Det kan også være sekundære data i form av gjennomsnitt for lignende aktiviteter eller transaksjonsdata hentet gjennom regnskapssystemer. GHG protokollen foretrekker at aktivitetsdata brukes til å beregne utslipp i Scope 1 & 2, da aktivitetsdata tillater en mer granulær analyse som vil muliggjøre bedre beslutninger. Imidlertid er det vanskelig å få tak i aktivitetsdata for Scope 3, noe som fører til ufullstendige klimaregnskap. Gjennomsnitt- og transaksjonsbaserte data kan derfor brukes til å gjøre regnskapet mer komplett.